

D III 72066
+

SVOBODNA SLOVENIJA

Štev. 8

GLASILO VSEH ZASUŽNJNIH SLOVENCEV

28. marec 1942

BRATOMOR

Osv. fronta je za 8. febr. 1942 zapovedala Prešernovo proslavo. To proslavo je očitvidno izrabila v to, da je zavrгла največjega slovenskega pesnika, ki poje "...tja bomo našli pot, kjer nje sinovi - si prosti voljo vero in postavite..." in privzela za svoj program od Prešerna prokletostno geslo "Slovenec že mora Slovenca - brata".

Prvo dejanje OF ni bila kako junaštvo proti nemškemu ali italj. osvjalcu, temveč BRATOMOR. Dolgo prej, preden je OF poznala neko petokolonstvo, izdajalstvo in druge prazne maršnje, s katerimi skuša opravičevati svoje klanje so pod njenimi streli padali prvi SLOVENCİ. Dala je streljati na slovenskega generala Rupnika. Menda ni bil izdajalec, če so ga Italjani s tolikimi drugimi slov. častniki in bivšimi ujetniki odvlekli v internacijo - na denunciacijo Osvobodilne fronte...

Razumemo, če nas preganja in pobija osvojevalec. Vemo, da od njega nimamo nič pričakovati. A kako razumeti, da Slovence z največjo verno, premišljeno in z zverinsko hladnokrvnostjo koljejo ljudje, ki trdijo, da so edini in najboljši Slovenci?! Skupina, ki nam oznanja o svoboditev, nas osvobaja s pištolo in nožem po programu, kakor ga človeška, zlasti pa slovenska zgodovina ne pozna. Prva točka njenega programa je BRATOMOR. Fronta ni dosedaj pobila nobene nemške ali laške vodilne osebnosti, njene slovenske žrtve pa gredo v stotine...

Ali naj bo to slov. narodno gibanje?

OF ni dosedaj obsodila nobenega it. ali nem. sodnika, ki je po krivem poslal v smrt desetine nedolžnih Slovencev, obsodila je pa na smrt - 1200 vodilnih slovenskih osebnosti! - Ali je to gibanje za srečo in boljšo bodočnost Slovencev?

OF ni dozdej naredila nobenega atentata na odgovornega tujega oblastnika (tuje nam je, da bi k temu hujskali, le ugotavljamo), dala pa je pobijati pregnance in begunce z Gorenjskega in Štajerskega... Ali je to slov. osvob. gibanje?

OF se v Ljubljani in na deželi izogibava vsakemu odkritemu spopadu z it. vojsko. Pri vsakem resnem spopadu (na Kožljeku, pod Krimom itd) so njeni junaki pustili orožje, zaloge in tabore, v Ljubljani pa kolje neoborožene, nedolžne, trpeče in stradajoče brate - in uradno razglašajo to delo za svojo poglavitno nalogo.

Ubijalci, najeti in poučeni od vodstva OF, so ustrelili gorenjskega begunca slovenskega nacionalista J. EMER-ja. Ubili so štaj. pregnanca, bajtarskega proletarskega sina študenta Fr. ŽUPCA, Ubili so drugega štaj. begunca, delavskega proletarskega sina Jaroslava KIKLJA. Ubili so gorenjskega begunca, dvakratnega pregnanca, tolažnika nešteti trpečih na Golniku, župnika H. LEILER-ja. (Pred 10 leti je bežal pred italjanskim fašizmom iz Trsta, ker je bil Slovenec, lani pred Hitlerjevci, ker je bil Slovenec.) - Izgubili so dom in svoje drage, ušli so odkritemu sovražniku, pa so padli v roke morilskemu bratu - Kajnu! Pribežali so v slovensko zatočišče, tja kjer bi se naj vsak Slovenec vsaj za trohico odpočil in živ pričakal vstajenja - pa jih je na domu ubil - B R A T !

HIJENAM V LJUBLJANI,

ki še po smrti blatijo čast mučencev za slov. univerzo:

Fr. Župca in J. Kiklja

Očitati jima, da sta sodelovala z Italjani, smejo vsi uradniki in uslužbenci na bivši banovini - sedaj komisarijatu, na policiji, sedaj kr. kvesturi, na sodišču, magistratu, Okrož. uradu itd, ki podajo ostavko na svojo službo iz razloga, ker nočejo sodelovati z okupatorjem. - Mi uradnikom ne očitamo, če ostanejo na svojih mestih radi ljubega kruha. Je pametno, če ostanejo, čeprav jim je morda težko, da morajo sodelovati.

Župcu, Kiklju in tovarišem ni šlo za vsakdanji koruzni kruh, ampak za vzvišem duhovno hrano najvišje slovenske kulturne ustanove. Za te visoke slov. vrednote so se žrtvovali.

Iz pisma rektorja sloven. univerze dr. M. Kos-a Župcu:

"... ne bi smatral za primerno in na mestu, če bi Vaši tovariši odklonili imenovanje v odbor Ljublj. vseučil. organizacije."

Župec in tovariši so pisali zastopniku oblasti (ing. Čarč) "Podpisani bi se odločili za zahtevano sodelovanje v Vseučiliški organiz." ako s to organizacijo res zavarovan interes slov. univerze in slovenskih akademikov." Pismo je bilo še pred imenovanjem z vsemi pogledi sprejeto.

Radi svojega žrtvovanja za slovensko univerzo sta bila od neslovenske OF obsojena na smrt. Smrtno obsodbo so jima samozvani sodniki sporočili dne 18. dec. 1941.

Slava slovenskima mučnikoma in junakoma! - Živi, duh slovenski, bodi živ na veke!

ZATRITE PARTIZANSTVO! Naročilo podpredsednika jugoslov.vlade v Londonu dr.M.Krek 17.12.1941.

Ali si kaj dal za OF? - Skrij roke! Vsak bo videl, da je omadeževana s krvjo slovenskih mučencev!

NEMŠKA, ITALJANSKA, MADZARSKA in OSVOBODILNA FRONTA - SLOVENCEM SOVRAŽNE FRONTE!

Beseda poslanika dr.Kuharja Slovencem 22.marca 1942:

Drage Slovenke in Slovenci! Zvedeli smo za važne podatke o položaju v naši domovini. Med temi je poročilo, ki je boleče: da ima namreč naš narod, izpostavljen tujcu na milost in nemilost, opraviti še z enim sovražnikom, ki se ni vsilil in ki se imenuje Osvobodilna fronta. Ali ni zadosti, da so Nemci, Italjani in Madžari morili naše ljudi in jih razgnali po vseh koncih sveta. Zda se še domači morilci spravili na ubogo slovensko ljudstvo in istočasno povzeli, da so začeli tuji zatiralci s strojnicami kositi naš narod ter zažirati naše domove. Med tem ko imajo drugi narodi, katerih zemljo je zasedel tujec, vsaj to tolažbo, da so vsi strnjeni v eni misli proti sovražniku, naš narod nima te tolažbe. Človek skoraj ne more verjeti, da se najdejo tako zlobni, neumni ali zapeljani ljudje, ki so si posatvili za cilj uničiti še to, kar je ostalo od vse nesreče, ter napraviti fronto, ki strelja enako na Slovence kakor na sovražniki. Zdi se nam, da so to isti ljudje, ki so se bratili lani o Veliki noči z Nemci, jih pozdravljali in poljubljali. Danes si mislijo, da je položaj drugi. Dobili so si drugo delo in druge prijatelje. Vsa njihova dejanja sovražniku samo koristijo. Ali ne vidijo uničevanja naše zemlje, ali ne štejejo stotine mrtvih, ki so njihove posredne in neposredne žrtve, ali ne vidijo stotine naših domov v plamenih? Ali je to mar uspeh osvobodilnega boja? Med tem se pa sovražniki v svoji zlobi režijo, da so se pri nas našli ljudje, ki jim pomagajo pri uničevanju našega naroda. TODA NAJ SE NIHČE NE VARA GLEDE KONČNEGA IZIDA TE VOJNE! Vsi, ki pri tem sodelujejo, bodo klicani na odgovor! Mislim, da se velika večina našega preganjanega ljudstva zaveda groznih okoliščin, v katerih se nahajamo. Pozivam vse Slovence, da pogledajo usodi v oči! Pozivam vse zaslepljene, naj se vrnejo k svojemu ljudstvu, ki se nahaja takorekoč na robu groba, - da se združimo v skupnem cilju. Mi poznamo samo eno fronto: ves naš prostor. Vse druge fronte so nam sovražne. Naše delo velja našemu narodu in svobodni Jugoslaviji.

Dr.A.Kuhar (8.marca 1942):

DELO SLOVENSKEGA VODSTVA V LONDONU

V Londonu je bila pretekli teden jugoslovanska razstava. Prireditelj v Cambridgeu je otvoril naša Kraljica-mati. Prisoten je bil Nj.V.kralj Peter II. Govorili so preds.vlade Sl.Jovanovič in oba podpredsednika dr.M.Krek in dr.J.Krnjevič. Izrekli so se za skupno jugoslov.domovino ne samo po volji zaveznikov, ampak tudi po volji narodov samih. - V Sev. Ameriki pridno delujeta poleg našega ministra Snoja vseuč.prof.dr.B.Furlan in svetnik poslaništva Ribar Dušan, pri predsedniku Rooseveltu pa še prav posebno naš Adamič, ki je osebni prijatelj predsednika.

Naš program: Osvobojejen mora biti zadnji Slovenec in zadnja slov.vas. Z Italjani in Nemci prav nobene povezanosti. Takojšnja zasedba našega ozevalja po naših vojaki, da se pri nas doma ne bi mogli ob porazu sovražnika uveljavljati kakih zmešnjavarji. Skrb za živež in obleko ter za povratak vseh izgnancev. Slovenski zastopniki v vladi vedijo račune o vsem kar je v prid naši narodni bodočnosti.

Stojimo neposredno pred velikimi preizkušnjami. Spomlad bo oznanjevalka smrti. Sovražnik bo zbral vse sile, da doseže uspeh še letos. Svobodo ljubni narodi pa bodo vzdržali. Mi tukaj vidimo strašne priprave v orožju. Toda več kot orožje je vreden odpor duha in vera v zmago pravice. Mi Slovenci, ki smo doprinesli strašne žrtve, trdno verujemo, da te žrtve ne bodo zastonj.

Z A R O B O M

KDAJ BO KONEC VOJSKE. Gospod Stalin je lansko jesen napovedal, da bo v dneh mesecih (za novo leto 1942), čisto gotovo pa v pol letu (za vel.noč 1942), v vsakem slučaju pa do jeseni 1942. G. Churchill je v začetku vojske govoril o 1.1943. Za letošnje novo leto je rekel, da bo 1.1942 leto priprav, angleška aktivnost pa da bo šele 1.1943 in - če treba - 1944. - Dr.M.Krek je za novo leto izjavil, da nima razloga, zakaj ne bi verjel g.Churchillu. Dr.Kuhar je 15.marca letos omenil, da nekateri mislijo, da bo letos konec vojske, on pa da je mnenja, da ne bo tako. Dr.Ant.Korošec in dr.Miha Krek sta (kakor smo že v našem listu omenili) bila mnenja, da bodo sile osi do jeseni 1942 močnejše kot vsi drugi skupaj.

"KADAR JE JASNO, KDO BO ZMAGAL, TAKRAT NE PRIDE DO VOJSKE." Dr.M.Krek (1939).

GRENKI SADOVI BELOVANJA OF = ZAFORI, POGORICA, UMORI...

28 nedolžnih na smrt obsojenih

Dne 4. dec. 1941 je nekaj partizanov napadlo stražo pri mostu v Preserjih. Štiri navadne vojake so ubili. Most so pokvarili, da dve uri niso mogli voziti vlaki. - Partizani so se poskrili. Italijani so pa začeli po Borovnici in okolici pobirati moške kar vse vprek. Okoli 100 so jih odpeljali v zapore. Tu so jih neusmiljeno mučili in izsiljevali od njih priznanja. Nekateri imajo polomljena rebra, zbite čeljusti itd. Proti 69 je bila vložena obtožnica, čeprav so bili nedolžni. Dne 25. febr. 42 se je začela proti njim razprava pred vojaškim sodiščem v Ljubljani. Skoro vsi so dokazali, da so bili dotično noč doma. Tožilec je kljub temu zahteval smrtno obsodbo za 39 obtožencev. Dne 7. III. je sodišče razglasilo sledečo sodbo: na smrt obsojenih 28, ostali večinoma na dosmrtno ječo. Le nekaj je oproščenih! Na 16 obsojenci se je izvršila smrtna obsodba dne 10. marca v gramozni jami v bližini pokopališča Sv. Križa.

Nobeden obsojenih ni bil kriv! Nad 50 družin je pahnjениh v nesrečo. Vse radi nepremišljene partizanske akcije! Ko bi imela OF res junake, bi lahko rešil vse te nesrečneže en sam partizan, ki bi stopil kot priča pred sodnike in izjavil: "Jaz sem bil zraven, tovarišev ne izdam - toda vsi, ki jih imate tu, so nedolžni!" - Pa ga ni bilo. Nedolžni so zgubili življenja...

OF ubila župnika Leilerja

Na preddan, ko je slovenska javnost s strahom pričakovala, kakšna bo sodba nad zgoraj omenjenimi 69 obtoženci pred vojaškim sodiščem, je OF zagrešila nov zločin: v Ljubljani je OF oddala več revolverjskih strelcev na župnika H. Leilerja. - Župnik Leiler je bil sirota od mladih letih. Starči so mu umrli in dobrotniki so skrbeli zanj. Bil je najprej duhovnik na tržaškem. Pred Italijani se je umaknil v Jugoslavijo. Bil je zadnje tolažnik bolnikov na Golniku. Od tu je spet moral skozi nemške zapore v Ljubljano. Hotel se je ustanoviti v slovenskem zatočišču v Ljubljani, pa prav tu ga je začela morilska OF-krogla. Za zadanimi ranami je po treh tednih trpljenja umrl. Dne 25. marca je bil ob ogromni udeležbi slovenskega naroda pokopan. - OF se hoče tega zločina oprati z razlago, da je bil pomotoma ustreljen namesto nekoga drugega (g. Trampuž) - kakor da bi s podvojenim zločinom bil zločin manjši! - Na Zalah se je poslovil od rajnika njegov dekan g. Škrbec z mislimi velikega petka: "Moje ljudstvo, kaj sem ti storil...?"

Nepregledna vrsta zločinov...

Pred meseci so partizani zvabili v hribe mladega, še nedoletnega fanta Geohelija iz Notranjih Goric. Toda kmalu je spoznal, da so bile lepe besede, s katerimi so ga zvabili, le laž. Na koncu zime se je vrnil domov. OF mu je zagrozila s smrtjo, če se ne vrne. Ker jih ni ubogal, so ga umorili. Dne 12. marca je bil pogreb nesrečne žrtve.

Dne 16. marca okoli 9 zvečer je Pogačar Franc v Sp. Hruševem s svojo družino (6 otrok) molil rožni venec v sobi. Tu zasliši udarce na vrata in poziv kakor da bi bili karabinjeri. Opre. Takoj počijo strelci in mož se mrtev zgrudi na tla. Bili so partizani...

Dne 17. marca so partizani napadli blizu Laverce tovorni vlak - prazen. Pri tem je bil do smrti ustreljen kurjač, oče številne družine, en zavirač pa ranjen.

Okoli 15. marca so partizani v bližini Višnje gore napadli italjanski avto. Italjani so nato zažgali bližnjo vas Brezovo, moške zaprli, družine pregnali.

V revnem kraju Korene blizu Polhovega gradu so partizani z orožjem grozili, če ne bodo dali več denarja. Vaščani so jih prosili, naj jim pustijo, ker še sami nimajo dovolj. Toda ti se niso zmenili za to. Jedli so kar od kraja. V bližini te vasi so ubili dva it. vojaka. Italjani so nato vas Korene zažgali, družine pa pregnali...

V soboto, dne 21. marca so Italjani zažgali vas Zg. Slivnica pri Šmarju (hiše in kozolce), Paradišče pri Šmarju (kozolce).

GRMADE POŽAROV NA DOLENJSKEM

Dne 22. marca prevzamejo požari silen obseg. Wancko in Zapotok so požgani. Na vrsto so prišle še vasi Spodnje in Zg. Golce, Škrajšje, Suša pri Zelmljah, Ustje nad Zg. Igom.

Kako in zakaj se je to začelo? Dne 16. marca so delali preiskavo na Golem in v Škrilja. Ko je hotel fant Flavaj uiti, je bil ustreljen. Trije drugi so bili odpeljani v Ljubljano. V sredo 18. marca okolijo italj. čete Mokreško pogorje, da bi zajeli partizane. Bilo jih je okoli 20. Šest so jih Italijani pobili. Za druge se ne ve. Tudi Italjani so imeli zgube. "ato naslednji dan Italjani zažgo vsa hiša, ki so bile bolj na samoti: župnišče na Golem, na Kureščku, koč na Kureščku, pristavo v Mokrcu, graščinsko žago in vas Krvavo peč... Ubit je bil oče številne družine in še neki možki...

LJUBLJANA - OSVOBOJENA!

Ljubljana je ograjena z žičnimi ovirami. Za vstop ali izstop iz nje je potreben pravi pravcati potni list. Lep uspeh "nadebudne" OF.

Koncem februarja in prve dni marca je italijanska vojska blokirala vso Ljubljano. Več kot 14 dni so se vršile preiskave po hišah. V kamijonih so vozili moške v vojašnice. Tam so jih odbirali za konfinacijo. Konfidenti okupacijskih oblasti so preoblečeni v vojake določali, kdo gre v konfinacijo. K temu odbiranju ugotavljamo sledeče: So okraji v Ljubljani, kjer je odšlo v konfinacijo večina pripadnikov bivše SLS, napredne stranke in tistih Sokolov, ki so proti OF. Najbolj fanatični komunisti so ostali doma.

Znanó je ime tistega, ki je že več mesecev pobiral po uradih svojega okoliša - tudi s teroriziranjem - denar za OF; te dni je stal v komisiji za konfinacije.

Konfiniranih je nekaj nad 2000. Nastanjeni so v severni Benečiji. Nekaj tudi drugod.

Značilno je, da so tudi v nekaterih drugih krajih konfinirali največ pristašev SLS in naprednjakov. Tako zlasti na Vrhniki in v Logatcu.

NAZAJ V PLANINSKI RAJ!

Pa ni več raj na našem Gorenjskem. Nemeč in partizan sta ga spremenila v kraj ruševin in smrti.

V času od 11.-13.febr. je bilo v Begunjah ustreljenih 16 Slovencev (Dovje, Javornik). Zadevni plakat ne nosi več podpisa gauleterja, ampak kar samo ime policijskega častnika.

V Dragi (Begunje) je sedaj vidnih 118 grobov. V bivši kaznilnici je bilo do 18.marca okoli 400 ljudi. Tega dne (ponoči) so jih mnogo peljali na kamijonih skozi Jesenice. Pravijo, da v Dachau. Z zgoraj omenjenimi 16 je bilo dosedaj na Gorenjskem ustreljenih vsega 221 ljudi (uradno z obsodbo ali v veto).

Od 16.-21.febr. so odpeljali iz občine Javorje nad Škofjo Loko 149 moških najprej v Št.Vid, nato pa v taborišče na Koroško z utemeljitvijo, da so tam bolj varni.

Aretacije v Kranju so se vršile 19.-21.febr. Aretiranih je okoli 40 moških vseh stanov. Odpeljani so bili v Begunje. Dne 24.febr. je bilo aretiranih nadaljnih 18. Posebno iz Jugočeške. Postajni načelnik Toporiš je bil na posredovanje načelnika z Jesenic (Nemeč) izpuščen in je spet v službi. Oba Zabreta, Jožko in Lojze sta še v Begunjah. Vsem očitajo, da so pomagali (podpirali) partizanem. - Kranjski aretiranci se v glavnem zagovarjajo, da so v začetku res podpirali partizane, ker so mislili, da je to slovenski narodni pokret, odkar so pa spoznali, da ni tako, so pa prenehali.

V radovljiških sodnih zaporih je dr. Tomšič iz Ljubljane. Po nekem zaslišanju je bilo odrejeno, da ne sme dobiti tri dni ne hrane in ne vode.

Na Zabreški planini so vsi domovi požgani. Tudi nad Jesenicami vsi samotni seniki in kočice.

Znani vodja partizanov v Bohinju je bil ujet in prepeljan v Begunje (Tomaž Godec).

Dne 18.marca so prišli na družico vojaki. Od Hrušice do Čuferja na Jesenicah se je moral vsak legitimirati.

Od 13.februarja dalje ni bilo nobenih ustrelitev.

Z A R O B O M

ŠKOF dr.Gr.ROŽMAN - osvoboditelj slovenskega naroda!

Ko je OF razgalila svoje komunistično bistvo ter z besedo in dejanjem začela tapatati odrešilne osnovne principe krščanskega nauka in krščanske morale, je dvignil svojo roko in z mogočno silo škofovske avtoritete obsodil 1.zločinske umore obenem z zločinskimi samozvanimi sodniki.

2.zavestno širjenje lažnih vesti, s katerimi se jemlje dobro ime nedolžnih.

3.povzročiteljico obeh teh zločinov - tajno družbo OF, iz česar logično sledi obsodba vseh, ki to zločinsko povzročiteljico podpirajo ali z njo simpatizirajo.

Vsi v Ljubljani smo pričali da je škofova avtoriteta ogromna. Slovenski narod mu bo večno hvaležen, ker ga je rešil v najtežji uri.

Ves narod - za škofom!

POGREBI MUČENCEV - veliki-kanska slavja. Pogrebi nedolžnih žrtev zločinske OF akademikov ŽUPCA in KIKLJA ter žurnika LEILERja (19.,22. in 25.marca) so bili tako glede ogromne udeležbe kakor glede sestave in vsebine (govori) silna čeprav žalna slavja sicer ranjenega toda toliko neje zbuženega slovenskega naroda.- Vseh treh pogrebov se je udeležil tudi škof(zadnja dva je sam vodil, ob Kikljevem grobu sam govoril).

Na Kikljevem pogrebu je bila tako velika udeležba, da pravijo, da bi v mestu bilo med pogrebom z lahkoto najti morilce, ker so ti ostali doma!

AKTIVNE in nekaj REZERVNE JUGOSLOV.CASTNIKOV je skupator pobral ponoči na 20.marec in jih odpeljal v konfinacijo. Znano je, da je bila zadnje čase velika večina oficirjev že zelo odločno proti OF.

Partizanske akcije so imenovale igračkanje miške z mačko.

DR.NATLAČEN - UBIT! je pomotoma razglasil radio Triglav Radio je obžaloval svoje nedanje napade nanj in jih prekliceval.(19.III.zveč)